

Ukrajina, NATO a polský problém

- CZ24 News | 11. srpna 2023

POLSKO/UKRAJINA: Polsko bylo jedním z nejvstřícnějších zastánců vstupu Ukrajiny do NATO a rostoucího zapojení NATO do války, od poskytování tanků až po stíhačky. Vzhledem k tomu, že šance Ukrajiny na rychlý vstup do NATO slábnou a její vyhlídky na vítězství ve válce se rozpadají, hovoří se o hrozbě, že by Polsko mohlo zasáhnout přímějí, aby přivedlo Ukrajinu do NATO nebo NATO na Ukrajinu.

Ruský prezident Vladimir Putin a běloruský prezident Alexandr Lukašenko nedávno velmi veřejně hovořili o hrozbě, kterou vnímají v souvislosti s obsazením západní Ukrajiny Polskem, a o hrozbě, kterou představují polské jednotky hromadící se na běloruských hranicích.

Několik analytiků rovněž naznačilo, že se diskutovalo o sjednocení Polska se západní Ukrajinou, o zatažení zbývajících částí Ukrajiny do NATO nebo o vojenském postupu na západní Ukrajinu či proti Bělorusku, což by vtáhlo Rusko do reakce vyvolané článkem 5 a NATO do války na Ukrajině.

Putin 21. července [velmi veřejně hovořil Česky](#) o přesunu polské armády na západní Ukrajinu „za účelem následného obsazení těchto území“, kde „zůstanou ... natrvalo“. Běloruský prezident Alexandr Lukašenko [označil tuto strategii za Česky](#) „částečné“ pohlčení Ukrajiny do NATO. Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij a polský prezident Andrzej Duda [se často setkávají Česky](#). Několikrát [prý hovořili Česky](#) „o unii mezi oběma zeměmi, která by odstranila hranici mezi Polskem a západní Ukrajinou“, a o jejich „komplexní integraci“.

Bývalý generální tajemník NATO Anders Rasmussen [prohlásil Česky](#), že pokud NATO nepřijme Ukrajinu, Polsko by mohlo podniknout jednostrannou vojenskou akci.

Hans Petter Midttun, bezpečnostní analytik a bývalý norský námořní důstojník, [uvěd Česky](#), že „Polsko by se mohlo stát předvojem NATO. . . . Buduje vojenskou sílu, aby - v případě potřeby - udělalo to, co USA a NATO neudělají: tj. bojovalo po boku ukrajinských ozbrojených sil, aby zastavilo válku, která ohrožuje evropskou bezpečnost a stabilitu.“

A vojenský analytik Stephen Bryen [uvádí Česky](#), že polským silám, které se shromažďují na hranicích s Běloruskem, pomáhají britští poradci, což v Minsku a Moskvě „vyvolává znepokojení, že ve skutečnosti může jít o iniciativu NATO zachránit Ukrajinu útokem na Bělorusko“, a ptá se, zda USA „použijí svého zmocněnce, Polsko, k útoku na Bělorusko, aby se pokusily zachránit Ukrajinu?“.

Anatol Lieven, ředitel euroasijského programu v Quincy Institute, mi však řekl, že ačkoli „určitá forma asociace nebo zvláštních vztahů“ mezi Polskem a Ukrajinou je možná, dohoda obou zemí o „unii“ je „zcela nemožná“.

K faktické unii by mohlo dojít, „pokud by Polsko vojensky zasáhlo a polská armáda by nakonec trvale okupovala části Ukrajiny“.

Existuje několik důvodů, proč by formální unie Polska a západní Ukrajiny, která by včlenila západní Ukrajinu do NATO, byla obtížná. První překážkou by bylo samotné NATO. Geoffrey Roberts, odborník na ruskou vojenskou historii a emeritní profesor historie na University College Cork, mi řekl, že „členové NATO nedovolí, aby byl takový krok použit jako prostředek k zajištění částečného členství Ukrajiny v alianci“.

Druhým důvodem je, jak mi řekl Alexander Hill, profesor vojenské historie na univerzitě v Calgary:

„Historicky byly třenice Ukrajiny s Polskem značné a současná zdánlivá vřelost jejich vztahů je založena na vzájemném nepřátelství vůči Rusku a na tom, že ‚nepřítel mého nepřítele je můj přítel‘. Jediný národ, proti kterému ukrajinští nacionalisté historicky vystupovali stejně jako proti Rusům a Židům, jsou Poláci.

Třetí je polský pohled na tuto historii. Polsko je na Ukrajinu naštvané kvůli tomu, co vnímá jako glorifikaci této protipolské nacionalistické minulosti. V lednu polský představitel [Ukrajině připomněl Česky](#), že „nadále glorifikuje“ ukrajinského nacionalistického vůdce Stepana Banderu, který byl „zodpovědný za genocidu Poláků v letech 1943-44, kdy jednotky UPA strašlivě zabily asi 100 000 polských občanů“. Polský parlament [přijal rezoluci Česky](#), jejíž součástí je „uznání viny“ Ukrajiny za genocidu jako podmínka „polsko-ukrajinského usmíření“.

Navzdory veřejnému bratrství jsou však potíže mezi Polskem a Ukrajinou mnohem hlubší. Ukrajina si stěžuje na zradu polských omezení dovozu ukrajinského obilí. V návaznosti na nedávná prohlášení [USA Česky](#) a [Velké Británie Česky](#) prohlásil Marcin Przydacz, šéf úřadu polského prezidenta pro mezinárodní záležitosti, že Ukrajina by měla být „vděčnější“. V polské televizi ostře vyčetl, že by si Kyjev „měl začít vážit role, kterou Polsko v posledních měsících a letech pro Ukrajinu sehrálo“. V rozzlobené reakci si Kyjev předvolal polského velvyslance na Ukrajině na ministerstvo zahraničních věcí. Rozzuřený polský premiér Mateusz Morawiecki vystřelil, že „k předvolání polského velvyslance na ukrajinské ministerstvo zahraničí – zástupce jediné země, která zůstala v Kyjevě v den, kdy Rusko napadlo Ukrajinu – nemělo dojít“. Postup Kyjeva byl „chybou... vzhledem k obrovské podpoře, kterou Polsko Ukrajině poskytlo“.

Přimět Rusko k vojenské reakci podle článku 5 by se ukázalo stejně obtížné. Byly zmíněny dvě strategie. První z nich je společná polsko-ukrajinská intervence na západní Ukrajině. Pokud by Rusko na takové ukrajinské síly zaútočilo, zaútočilo by také na polské síly, což by Polsku umožnilo požádat o reakci podle článku 5. Druhou možností je využití údajné běloruské agrese k polskému útoku na Bělorusko, který přivede Rusko na jeho obranu a vyvolá použití článku 5.

Polsko [již vyslalo Česky](#) k běloruským hranicím vojáky a bojové vrtulníky poté, co obvinilo Bělorusko z narušení svého vzdušného prostoru vojenskými vrtulníky. Bělorusko narušení hranic popřelo. Polsko rovněž [obvinilo Česky](#) Wagnerovy jednotky vykázané do Běloruska, že byly „přesunuty na východní křídlo NATO, aby ho destabilizovaly“. Polská „odpověď na provokaci spočívá ve zvýšení počtu polské armády na východní hranici země přesunem jednotek ze západu“.

Putin [prohlásil Česky](#), že „Bělorusko je součástí svazového státu a zahájení agrese proti Bělorusku by znamenalo zahájení agrese proti Ruské federaci. Na to odpovíme všemi dostupnými prostředky.“ Myšlenku agrese proti Bělorusku označil za „mimořádně nebezpečnou hru“.

Alexander Hill mi řekl, že „Polsko je v rámci NATO nepochybně ‚jestřábem‘, pokud jde o konflikt s Ruskem, a ostatní členové aliance si budou muset dávat pozor, aby je lidé jako Polsko nezatáhli ještě více do ukrajinské bažiny“. Nicméně uvedl, že na základě omezených dostupných informací „se zdá velmi nepravděpodobné, že by se Wagner zapojil do jakéhokoli druhu invaze . . na polské území z Běloruska“. Anatol Lieven mi řekl, že ačkoli by budoucí ruská intervence do Běloruska s cílem vyřešit politickou krizi „mohla dát Polsku záminku k zásahu ve snaze přilákat zbytek NATO“, Polsko by pravděpodobně „nebylo ochotno učinit první krok, protože by to bylo u většiny ostatních zemí NATO hluboce nepopulární“. Geoffery Roberts mi navíc řekl, že je těžké si představit, že by „Polsko udělalo cokoli bez plné podpory a souhlasu USA. Stejně tak si nedokážu představit, že by Američané dovolili sobě nebo NATO, aby je Poláci vodili za nos a přímo se angažovali. Pokud se tak stane, bude to rozhodnutí Washingtonu.“

Vzhledem k tomu, že značné úsilí Polska pomoci Ukrajině vstoupit do NATO a porazit Rusko je stále

více chimérické, mohou být v pokušení zasáhnout více přímo a přivést existující část Ukrajiny do NATO a NATO do války na Ukrajině. Oba tyto cíle však mohou být ještě chiméřičtější než ty, které mají nahradit. Vtažení západní Ukrajiny do NATO spojením s Polskem naráží na obrovské překážky na Ukrajině, v Polsku i v NATO a vtažení Ruska do akce podle článku 5 by vyžadovalo, aby Polsko učinilo nepravděpodobný krok proti většině NATO a proti přání USA. Polsko-ukrajinské výroky a rusko-běloruské veřejné reakce mohou být částečně zamýšleny jako odstrašující prostředky, které mají udržet Bělorusko mimo válku, a jako odstrašující prostředky pro větší zapojení Polska a NATO.

AUTOR: Ted Snider

[ZDROJ](#)

Překlad: disputblog